

СТАНОВИЩЕ

ЗА

„ПРОГРАМИРУЕМИ СИСТЕМИ ЗА ОСВЕТЛЕНИЕ В ЕКРАННИТЕ ИЗКУСТВА“ -

дисертация на Здравко Ружев за присъждане на образователно-научната степен „доктор“ с научен ръководител проф. д-р Емилия Стоева

Последната четвърт на двадесет и първи век почти брутално катализира развоя на техниката във всички аспекти на човешката цивилизация-няма да е пресилено, ако кажем, че навлязохме в една нова цивилизация. А тази невероятна скорост на развитие често затруднява способността на учените да анализират и синтезират явленията. Още повече, че в последните сто и двадесет години вече е традиция технологиите да се появят първи и едва след това изкуствата да ги забележат и абсорбират в своите художествени системи-така е било с раждането на фотографията, киното, телевизията...

В този социокултурен, технически и технологически контекст публикуването на всяко едно научно изследване предизвиква разбираем интерес – та нали всички се опитваме да осмислим реалността, в която съществуваме. Дори във виртуалните ѝ аспекти.

Затова и запознаването ми с „Програмируеми системи за осветление в екранните изкуства“ на докторанта Здравко Ружев беше придружено с любопитство и нетърпение, още повече че авторът има личен емпиричен професионален опит в аудиовизуалния бизнес.

От гледна точка на каноничните академически изисквания работата притежава всички изискуеми характеристики и съставки. Освен от основния текст, читателят има възможността да се запознае със стореното от дисертанта чрез добре подредения автореферат и подробната автобиография, която е с респектиращ обем.

Изследването има правилна методология и правилно се разгъва след въвеждащата част, особено онази, свързана с предисторията на проблематиката на дисертацията. Чрез това решение биваме въвеждани в единна понятийна система с труда. А то е решително важно, особено като се имат предвид неизследваните от българската наука територии, в които навлиза Ружев. В тази първа глава е направен и обстоен преглед на историческите етапи в изследваната област, което осигурява плавен и хармоничен преход към следващата глава.

Във втората глава се запознаваме със същностите елементи на изследваното явление, тяхната поява и актуални приложения. Добронамерено и с разбиране към читателя авторът прави подробен преглед и анализ на всички програмируеми осветителни системи и приложението им в телевизията и киното.

Подобно отношение към обекта на изследване е доста по-адекватен и методологически убедителен в сравнение с евентуални пресиленни евристически напъни, от които текстът се е умно предпазил.

Респектиращо изглежда и третата глава на труда, в която органично са съчетани актуална техническа информация, изкуствознание и аналитичните усилия на автора. Т.нар. докторантско изследване е осъществено на базата на солидни наблюдения и проучвания, което умело съчетава правилен подход между двете действия. Подобни усилия се срещат сравнително рядко в практиката на докторантите.

Архитектониката на докторантурата логично е завършена със заключение, което има правилен синтетичен градеж.

Библиографията е със сериозен обем, което вдъхва доверие у читателя.

Погледнат в неговата цялост, текстът на Здравко Ружев е напълно дисертационен, отговарящ на всички нормативни и академически изисквания. Той е адекватен на собствените си цели и задачи, които са постигнати и изпълнени.

Вън от всякакво съмнение са и фактите, че изследването е новаторско, необходимо и с добра утилитарна стойност както за студенти и преподаватели, така и за работещите в рекламния, телевизионен и филмов бизнеси.

Имам и някои забележки към докторанта:

- подобно амбициозно начинание изисква непременно авторът, макар и обзорно, да проследи континуитета на взаимовръзките пространство и време и ролята на светлината в динамиката им. Този стар философски и изкуствоведски казус има нови страни в дигиталната епоха, особено за пространствено-времеви изкуства като театъра и киното, които са невъзможни без светлината. Литературата по въпроса е многобройна - от Г.Е.Лесинг до Владимир Игнатовски.

- би могло да се дискутира съдържателното съотношение между естетическите и технически аспекти в изследването. Понякога вторите доминират.

Независимо от гореизложените бележки можем спокойно да направим един основен извод: дисертационният труд на Здравко Ружев заслужава положителна оценка не само заради усилията, които той е положил при написването му, а и защото тези усилия били напълно ползотворни.

Ето защо аз подкрепям желанието му да получи образователно-научната степен „доктор“ и гласувам със „ЗА“.

Проф. д-р Станимир Трифонов